

Projekt

z dnia 16 lutego 2021 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W CIECHANOWCU**

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie aktualizacji na lata 2021-2023 harmonogramu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciechanowiec

Na podstawie art. 16 b i 17.1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.), oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się aktualizację na lata 2021-2023 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciechanowiec stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ciechanowca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

AKTUALIZACJA NA LATA 2021-2023

HARMONOGRAMU STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY CIECHANOWIEC PODSTAWA AKTUALIZACJI

Zgodnie z zapisami rozdziału III: Zarządzanie i monitorowanie, koordynator Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych - OPS w Ciechanowcu, będzie co trzy lata poddawał dokument przeglądowi oraz aktualizacji. Po wprowadzeniu zmian w strategii Koordynator wdrażania Strategii zobowiązany jest dostarczyć wszystkim zainteresowanym stronom informację o dokonanej aktualizacji strategii.

Na podstawie danych z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2018-2020, danych z PUP w Wysokiem Mazowieckiem i danych Banku Danych Lokalnych GUS, OPS w Ciechanowcu dokonał analizy tendencji w obszarach społecznych, które pozwoliły na weryfikację zapisów harmonogramu- kierunków działań wyznaczonych jako priorytetowe na najbliższe lata, zgodnie z art.16b ustawy o pomocy społecznej.

PROGNOZY I TENDENCJE DEMOGRAFII ORAZ RYNKU PRACY

Gminę Ciechanowiec w roku 2020 zamieszkiwało 8767 mieszkańców, z czego 49,19% stanowiły kobiety, a 50,81% mężczyźni. Średni wiek mieszkańców wynosi 42 lata i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podlaskiego oraz średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 17 %,
- osoby w wieku produkcyjnym 62 %,
- osoby w wieku poprodukcyjnym 21 %.

W latach 2019 -2020 liczba ludności wzrosła o 1 %.

Mieszkańcy gminy Ciechanowiec zawarli w 2020 roku 59 małżeństw, co odpowiada 7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa podlaskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla Polski.

Gmina Ciechanowiec ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -78. W 2020 roku urodziło się 62 dzieci, w tym 37% dziewczynek i 63 % chłopców. Zmarło 140 osób, w tym 47 % kobiety i 53% mężczyzn. W 2020 roku zarejestrowano 55 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 74 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Ciechanowiec -19¹⁾.

Według stanu na 31 grudnia 2019 i 31 grudnia 2020, prezentowanego w statystykach PUP w Wysokiem Mazowieckiem, bezrobocie w gminie lekko wzrosło. Osoby długotrwale bezrobotne w gminie stanowią większość zarejestrowanych.

Liczba osób bezrobotnych w gminie wyniosła:

- rok 2019 - 289 osób,
- rok 2020 - 297 osób.

Zasiłki dla bezrobotnych otrzymywało:

- rok 2019 - 29 osób,
- rok 2020 - 21 osób.

---

¹⁾Dane z Ewidencji Ludności gminy Ciechanowiec.

Wśród grup szczególnych należy zwrócić uwagę na osoby długotrwale bezrobotne oraz młodzież do 30 r. życia i powyżej 50 r. życia, stanowią bowiem oni najliczniejszą grupę pozostających bez pracy.

W 2019 roku powiat wysokomazowiecki w partnerstwie z miastem Łomża i Kolno oraz czterema powiatami – zambrowskim, hajnowskim, siemiatyckim, łomżyńskim, a także z gminą Boćki rozpoczął realizację projektu pod nazwą „Regionalne Innowacje Społeczne – Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”. Od 1 kwietnia 2019 r. do 31 marca 2022 r. na terenie powiatu wysokomazowieckiego realizatorem jest Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem. W ramach projektu działalność rozpoczęło Centrum Integracji Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem, które mieści się w budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Wysokiem Mazowieckiem przy ul. 1 Maja 8. Centrum Integracji Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem jest jednostką, która zajmuje się reintegracją zawodową i społeczną mieszkańców powiatu wysokomazowieckiego. Celem CIS jest pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym - znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności dotkniętych bezrobociem. Przez okres realizacji projektu CIS w Wysokiem Mazowieckiem swoją działalnością objęto w 2019 r. - 60 osób , w 2020 r. - 75 osób²⁾ .

PROGNOZY I TENDENCJE INNYCH OBSZARÓW POMOCOWYCH

W 2020 roku w gminie Ciechanowiec stwierdzono szacunkowo 115 przestępstw w tym obszar miejski 55, obszar wiejski 60. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 13,11% przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa podlaskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Ciechanowiec wynosi 78,26 % i jest porównywalny do wskaźnika wykrywalności dla województwa podlaskiego oraz większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Ciechanowiec najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym – 5,13 (wykrywalność 71%) oraz przeciwko mieniu – 3,3 (wykrywalność 55%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,5 (95%), o charakterze gospodarczym - 1,71 (86%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,45 (100%)³⁾ .

Wykroczenia to przede wszystkim wykroczenia przeciwko mieniu, kryminalne, o charakterze gospodarczym, przeciwko życiu i zdrowiu oraz drogowe. Czyny popełnione przez osoby nieletnie występują w bardzo niewielkim nasileniu.

Wsparcie z pomocy społecznej w gminie Ciechanowiec w 2020 roku uzyskało 740 osób (257 rodzin), co stanowiło 8,51 % wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do 2019 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia minimalnie zwiększyła się.

Liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni lat:

- 242 rodzin w roku 2018,
- 255 rodzin w roku 2019,
- 257 rodzin w roku 2020.

W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba w roku 2020 osiągnęła poziom 200 osób, co oznaczało wzrost w stosunku do roku 2019 o 3 osoby. W gminie Ciechanowiec najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną są kolejno:

- ubóstwo - 183 rodzin,
- bezrobocie - 115 rodzin,
- długotrwała i ciężka choroba - 136 rodzin,
- niepełnosprawność - 81 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 24 rodzin⁴⁾ .

---

²⁾ Dane z Urzędu Pracy w Wysokiem Mazowieckiem.

³⁾ Dane z Posterunku Policji w Ciechanowcu.

⁴⁾ Dane OPS Ciechanowiec.

Gmina Ciechanowiec w latach 2018-2020 świadczyła usługi opiekuńcze osobom starszym i chorym oraz zaburzeniami psychicznymi:

- rok 2018 -11,
- rok 2019 - 14,
- rok 2020 - 13.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w 2020 roku zmalała.

Liczba osób wymagających całodobowej pomocy i wsparcia w roku 2020 wzrosła w stosunku do roku 2019:

- rok 2018 - 1,
- rok 2019 - 2,
- rok 2020 - 3.

Gmina Ciechanowiec współfinansuje koszty pobytu osób niepełnosprawnych w domach pomocy społecznej:

- rok 2018 - 11,
- rok 2019 - 8,
- rok 2020 – 9.

Liczba osób wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej w roku 2020 wzrosła o 1 osobę.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowcu udziela wsparcia rodzinom korzystającym z pomocy społecznej w formie posiłków w ramach programu „Posiłek w domu i w szkole”. Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłków:

- rok 2018- 110,
- rok 2019 - 123,
- rok 2020 - 113⁵⁾.

Liczba osób wymagających wsparcia w formie posiłku dla dzieci w szkołach w roku 2020 zmalała z powodu pandemii COVID-19 i wprowadzenia w szkołach zdalnego nauczania.

Od kilku lat gmina zleca organizacji pozarządowej w trybie działalności pożytku publicznego prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Ciechanowcu dla 30 osób. Misją tej placówki to: przywracanie osobom z zaburzeniami psychicznymi radzenia sobie w sytuacjach życiowych na najwyższym możliwym poziomie, stwarzanie możliwości do rozwoju ruchu samopomocowego oraz rozwój sieci oparcia społecznego we współpracy z najbliższym i dalszym otoczeniem społecznym.

WNIOSKI DO AKTUALIZACJI STRATEGII :

- Stale spada liczba mieszkańców i wzrasta liczba osób w grupie poprodukcyjnej (seniorów).
- Niezbędne jest rozszerzenie działań służących utrzymaniu zdrowia i aktywności fizycznej, społecznej seniorów, co zapewni zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy, w tych chorych i niepełnosprawnych.
- Stale utrzymuje się stosunkowo wysokie bezrobocie, co powoduje, że duża grupa mieszkańców potrzebuje pomocy i wsparcia instytucjonalnego.
- Pomoc społeczna w gminie Ciechanowiec była podczas ostatnich pięciu lat, 2015-2020 adresowana w pierwszej kolejności do osób i rodzin z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz ubóstwa. Liczba ta nadal jest wysoka.
- Rodziny korzystające z pomocy społecznej są najczęściej wieloproblemowe. W związku z tym, jest większe zapotrzebowanie na wzmoczoną pracę socjalną oraz wsparcie rodziny, dodatkowe specjalistyczne doradztwo - psychologów, asystentów rodzinnych.

---

⁵⁾Dane OPS Ciechanowiec.

- Najważniejsze potrzeby obszaru rodziny i opieki nad dziećmi w mieście i gminie Ciechanowiec na najbliższe lata to współpraca z asystentem rodziny.

Po dokonaniu analizy potrzeb oraz danych statystycznych Koordynator Strategii OPS w Ciechanowcu zweryfikował kierunki działań w poniższym harmonogramie, na lata 2021-2023.

2. SPOSÓB REALIZACJI STRATEGII - HARMONOGRAM NA LATA 2021-2023

Nr	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
I CEL BUDOWANIE KOMPLEMENTARNEGO SYSTEMU EDUKACJI, KULTURY, ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA				
1.	Utrzymanie żłobka i miejsc przedszkolnych dla dzieci w gminie, w tym: rozwój już funkcjonujących miejsc i form wychowania przedszkolnego.	Liczba miejsc opieki nad dziećmi w gminie.	Urząd Miasta, GKRPA, COKiS, organizacje społeczne instytucje kultury, oświaty, szkoły, OSP.	Budżet gminy, instytucji, MRiPS, środki zewnętrzne
2.	Zwiększenie dostępu do usług specjalistów.	Liczba usług i specjalistów.		
3.	Wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym szczególnie uzdolnionych .	Liczba działań na rzecz dzieci i młodzieży w gminie.		
4.	Rozwój usług zdrowotnych i rehabilitacji, działań edukacyjnych, aktywności sportowej i ruchowej mieszkańców gminy z wykorzystaniem gminnych zasobów.	Liczba usług i programów		
5.	Upowszechnienie informacji o zdrowym stylu życia, edukacja dorosłych.			
6.	Kontynuacja programów zdrowotnych.			
7.	Kontynuacja doposażenia bazy logistycznej i zasobów sprzętowych niezbędnych do realizacji zadań, w tym system selektywnego alarmowania straży.	Stan zasobów OSP		
II CEL. WSPIERANIE OSÓB, RODZIN ORAZ ZAPOBIEGANIE KRYZYSOM				
Nr	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
1.	Udzielanie wsparcia rodzinom z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi: a) realizacja zadań asystenta rodziny, b) wspieranie i organizowanie poradnictwa specjalistycznego i rodzinnego, c) edukacja rodziców z trudnościami wychowawczymi i udział w projektach na rzecz usług, d) realizacja przedsięwzięć pomocowych, e) prowadzenie świetlicy dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Liczba rodzin objęta wsparciem	OPS, Urząd Miasta, GKRPA, COKiS, organizacje społeczne , instytucje kultury, oświaty, szkoły, parafie	Budżet gminy, instytucji, MRiPS, środki zewnętrzne
2.	Rozszerzenie form wsparcia dla rodzin, w tym prowadzenie: - Środowiskowego Domu Samopomocy, - projektu Opieka wytchnienia, - mieszkań chronionych, - Centrum usług opiekuńczo mieszkalnych, - kontynuacja programu pomocy dla sprawców przemocy.	Liczba osób objęta wsparciem		
3.	Współpraca z instytucjami rynku pracy w powiecie na rzecz osób bezrobotnych, w tym w szczególnej sytuacji na rynku pracy (młodych, powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych).	Liczba działań/projektów na rzecz bezrobotnych.		
4.	Wspieranie dostępności transportowej, rozwój usług przewozowych. Tworzenie partnerstw i współpraca z ngo,	Wzrost usług przewozowych. Liczba działań		

5.	kościółem i instytucjami pracujących na rzecz ubóstwa i innych problemów społecznych, w tym realizacja projektów współfinansowanych przez EFS.	Zgodnie ze wskaźnikami programów		
6.	Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny.			
7.	Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz			
8.	Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.			
9.	Realizacja Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.			

III CEL. AKTYWNE I ZDROWE STARZENIE SIĘ SPOŁECZNOŚCI

Nr	KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
1.	Edukacja społeczeństwa pod kątem procesów starzenia się organizmu (w tym: promocja właściwego stylu życia w sferach, zdrowia psychicznego, odżywiania się, higieny ciała, sportu i rekreacji).	Wydarzenia edukacyjne	OPS, Urząd Miasta, GKRPA, COKiS, organizacje społeczne, instytucje kultury, oświaty, parafie	Budżet gminy, instytucji, MRiPS-program, Senior +, środki zewnętrzne, PFRON, MZ
2.	Rozwój usług w środowisku lokalnym dostosowanych do potrzeb seniorów , w tym przy wykorzystaniu środków z programów zewnętrznych: - prowadzenie klubu seniora, - usług door tu door, i innych.	Liczba usług		
3.	Zwiększenie liczby/miejsc świadczenia usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i profilaktycznych.	Liczba miejsc/usług		
4.	Zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej i kulturalnej kierowanej do osób starszych (istniejących i nowopowstających).	Wzrost wydarzeń		

IV CEL. WZROST POTENCJAŁU SPOŁECZNEGO

Nr	KIERUNKI DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
1.	Realizacja projektów na rzecz integracji społecznej we współpracy ze społecznością lokalną.	Liczba projektów i działań	OPS, Urząd Miasta, GKRPA, COKiS, organizacje społeczne, instytucje kultury, oświaty, parafie	Budżet gminy, instytucji, MRiPS, środki zewnętrzne EFS
2.	Promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną.			
3.	Rewitalizacja społeczna przestrzeni cennych kulturowo- przywrócenie podstawowych i nadanie nowych funkcji społecznym przestrzeni zdegradowanej.	Liczba miejsc		
4.	Rozwój ekonomii społecznej w Gminie.	Zgodnie ze wskaźnikami		
5.	Realizacja Programów Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na terenie gminy.	Zgodnie ze wskaźnikami programu		

Realizacja strategii może odbywać się równocześnie przy wykorzystywaniu i budowaniu nowych programów celowych, projektów lokalnych w obszarach zdefiniowanych w dokumencie.

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciechanowiec obowiązuje na lata 2018 – 2029. Dokument określa cele strategiczne i działania, których wdrożenie w znaczny sposób przyczynia się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizowania ich skutków. Harmonogram realizacji zadań strategicznych w/w programu został opracowany na okres 2018 - 2020. W związku z tym zachodzi konieczność zaktualizowania harmonogramu na kolejne lata 2021 – 2023 .